

FINANSTILSYNET
THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Finansielt utsyn desember 2022

Pressekonferanse 8. desember 2022

Finanstilsynsdirektør Morten Baltzersen
Direktør for digitalisering og analyse Per Mathis Kongsrud

Økt fare for finansiell ustabilitet

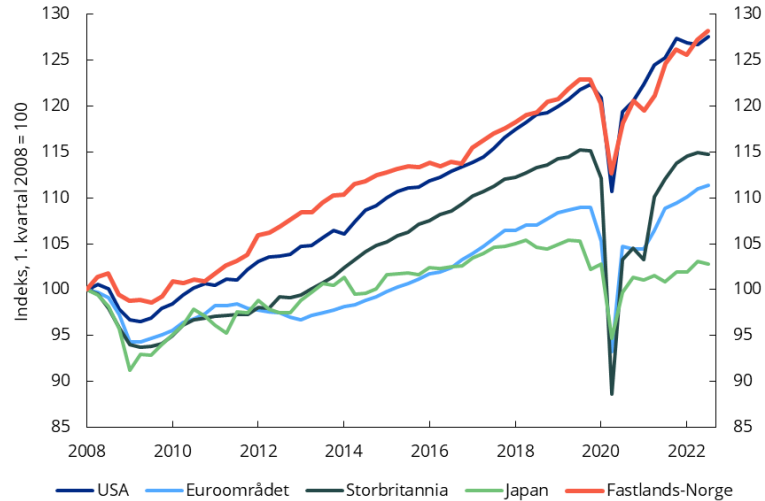
Økt risiko

- Geopolitiske spenninger
- Krigen i Ukraina
- Energikrise
- Cyberrisiko
- Pandemien
- Høy inflasjon og renteoppgang. Stagflasjon?

Høy husholdningsgjeld og høye eiendomspriser er de viktigste sårbarhetene i det norske finansielle systemet

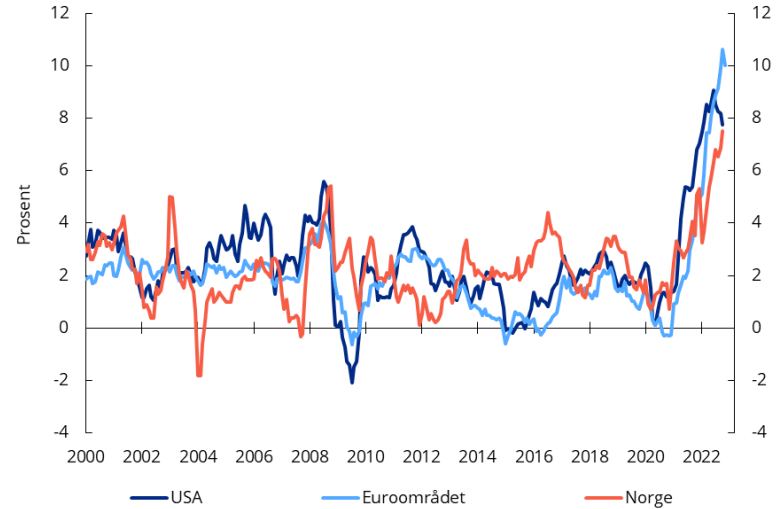
Høy aktivitet og høy inflasjon

Bruttonasjonalprodukt

Indekser. Siste observasjon 3. kvartal 2022. Kilde: Refinitiv

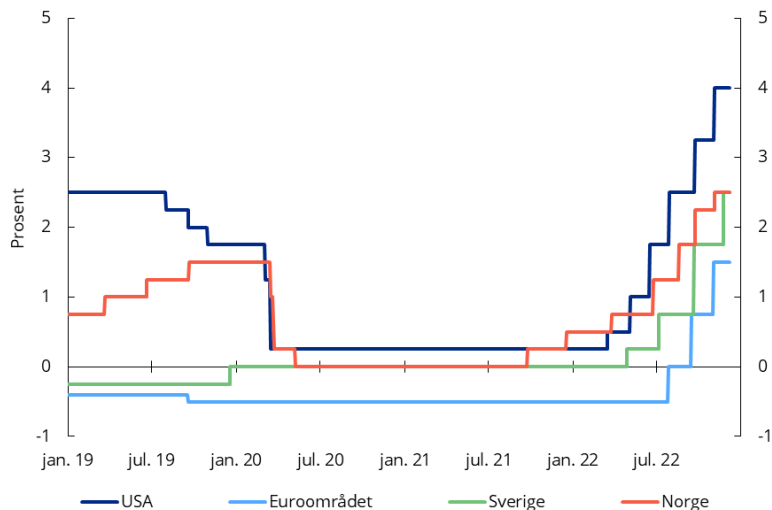
Inflasjon

Siste observasjon oktober (USA og Norge) og november (euroområdet) 2022. Kilde: Refinitiv

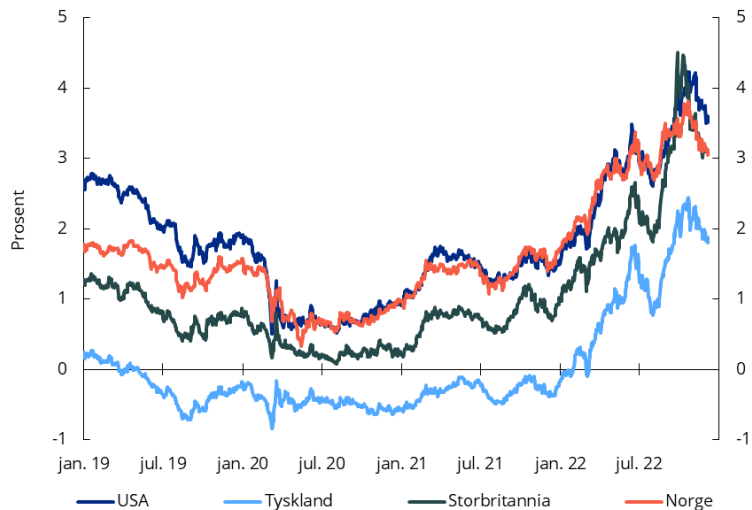
Kraftig renteoppgang

Styringsrenter

For USA vises øvre grense i målintervallet. For euroområdet vises innskuddsrenten, som er den laveste av de tre offisielle styringsrentene.
Kilde: Refinitiv

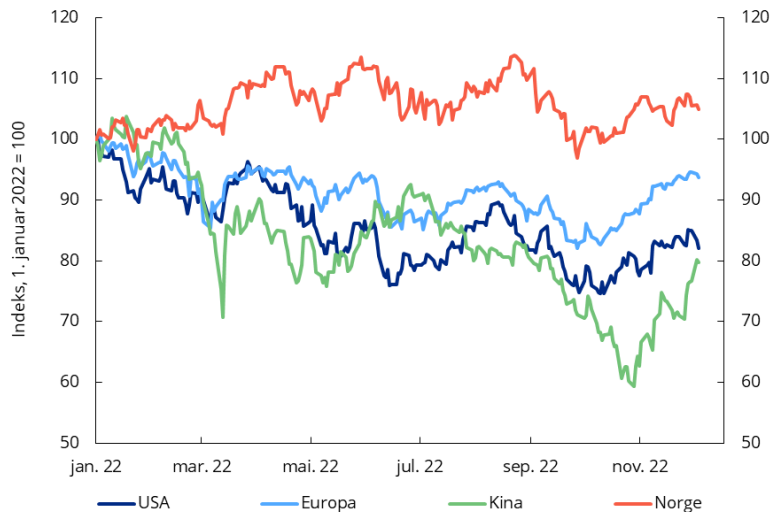
Renter, 10-årige statsobligasjoner

Kilde: Refinitiv

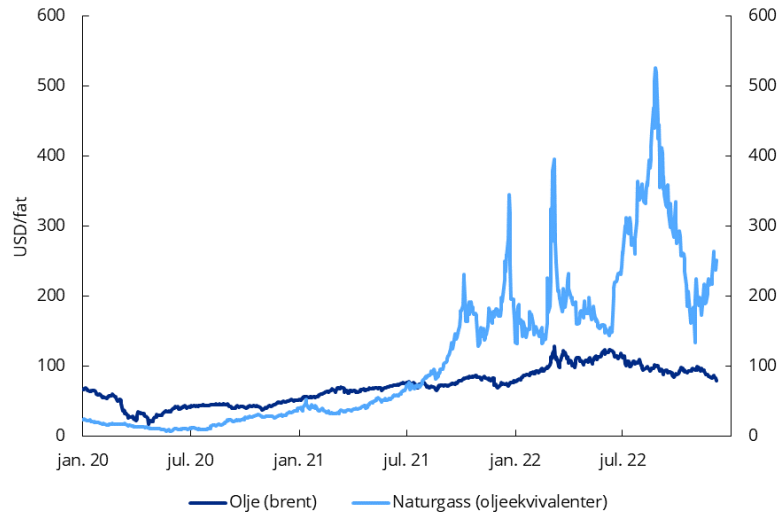
Uro i finans- og råvaremarkedene

Aksjer, totalavkastning

MSCI-indeks. Kilde: Refinitiv

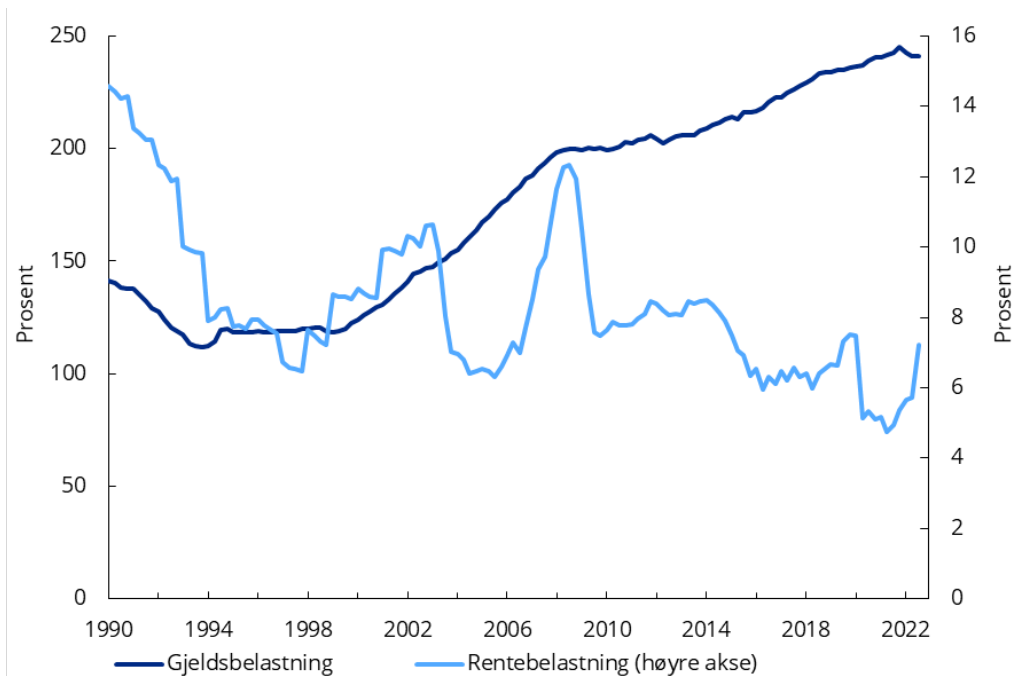
Energipriser

Gasspris omregnet til oljeekvivalenter. Kilde: Refinitiv

Norske husholdninger er sårbare ved høy rente

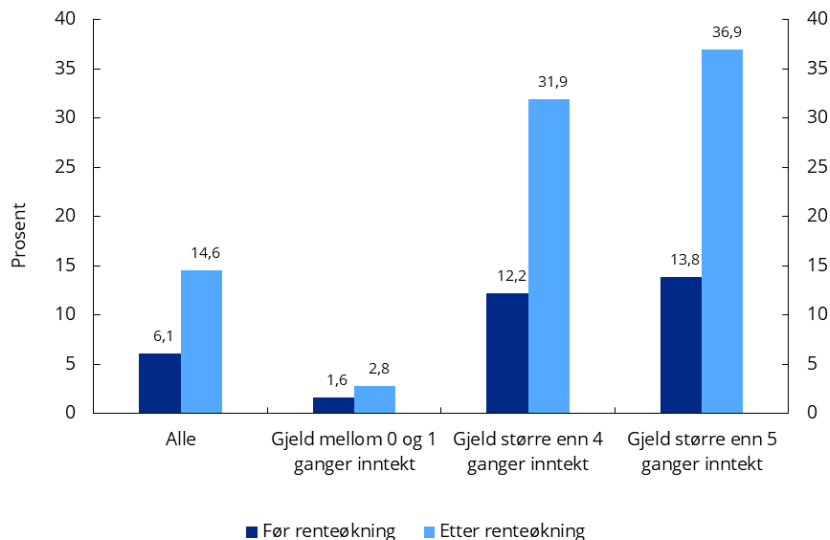
Husholdningenes gjelds- og rentebelastning

Siste observasjon tredje kvartal 2022.
Kilder: Statistisk sentralbyrå og
Finanstilsynet

Beregnet virkning på husholdningenes rentebelastning av renteøkning på 5 prosentpoeng

Beregnet virkning på husholdningers rentebelastning

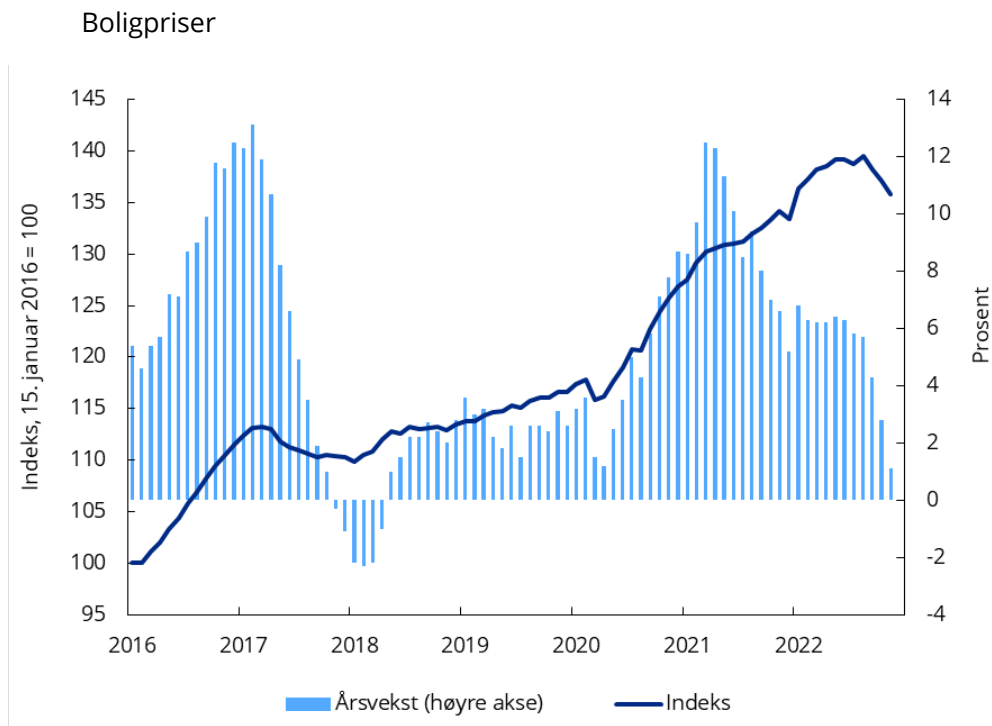
Fordeling av antall husholdninger og gjeld på ulike husholdningsgrupper

	Andel av husholdningene	Andel av samlet gjeld
Gjeld mellom 0 og 1 ganger inntekt	28%	4%
Gjeld større enn 4 ganger inntekt	20%	51%
Gjeld større enn 5 ganger inntekt	12%	34%

Beregningene er gjort med utgangspunkt i tall for 2020. Med 'inntekt' menes her 'inntekt etter skatt'.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finanstilsynet

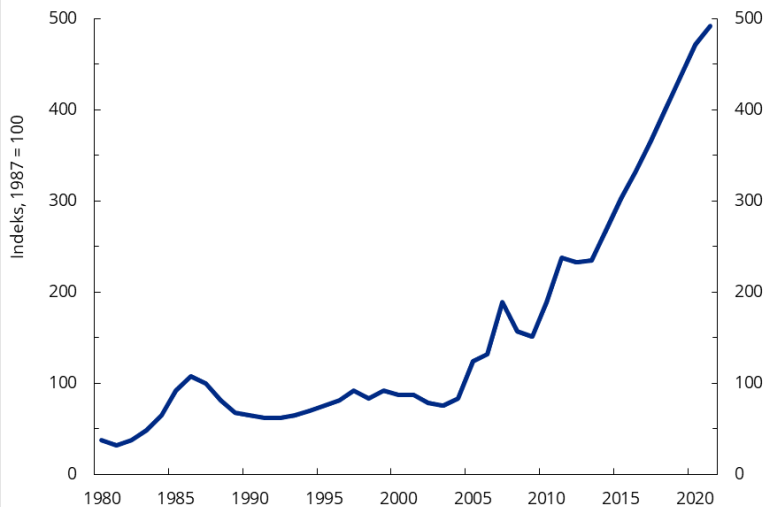
Nedgang i boligpriser fra et høyt nivå

Kilder: Eiendom Norge,
Eiendomsverdi, Finn.no og Refinitiv

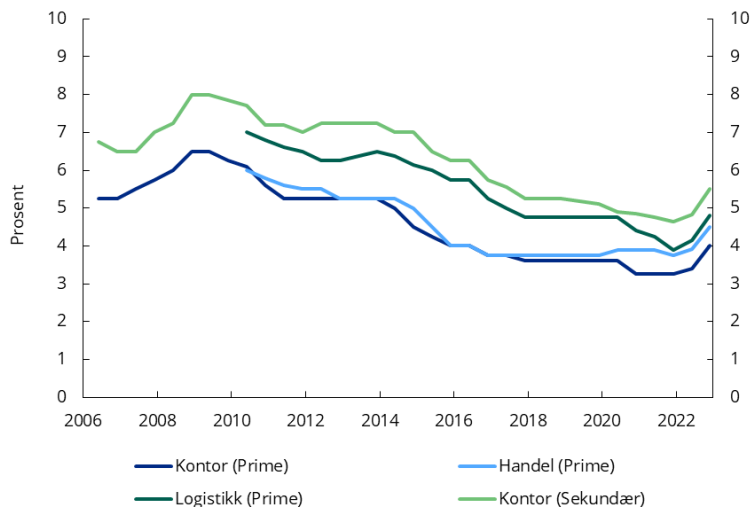
Sterk vekst i priser på næringseiendom

Prisindikator for næringseiendom

Basert på kontoreiendom med høy standard sentralt i Oslo. Siste observasjon 2021. Kilder: OPAK, Dagens Næringsliv, Entra og Finanstilsynet

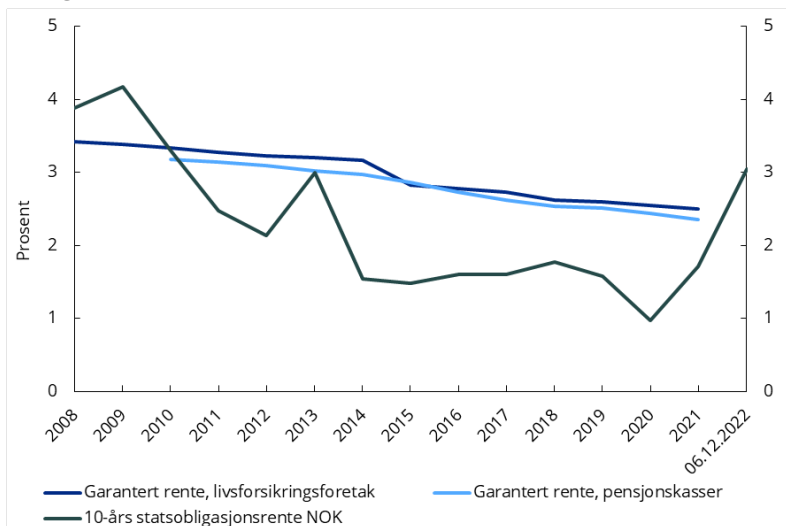
Direkteavkastning (yield) på næringseiendom i Oslo-området

Observasjon for 'handel' i første halvår 2022 mangler. For denne observasjonen er gjennomsnittet av observasjonen før og observasjonen etter i den aktuelle tidsserien satt inn. Observasjonene for andre halvår 2022 er anslag per oktober 2022. Kilde: Union Gruppen

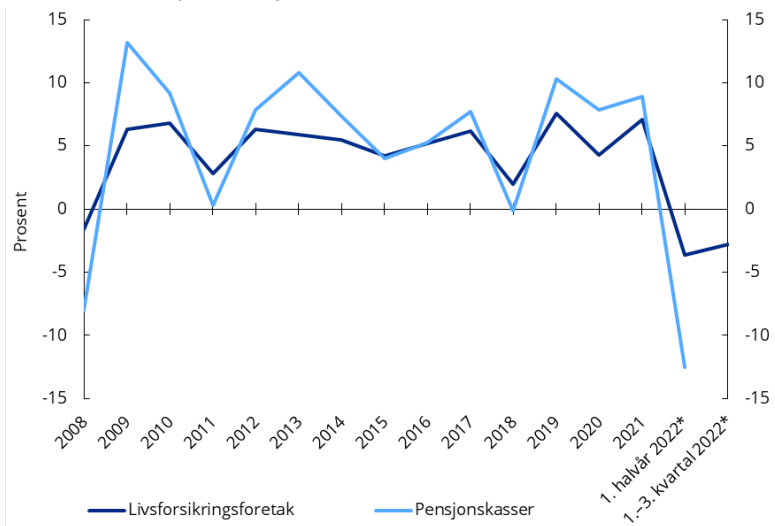
Høyere renter og uro i finansmarkedene har svekket lønnsomheten i pensjonsinnretningene

10-års statsobligasjonsrente og gjennomsnittlig garantert rente

Kilder: Finanstilsynet og Refinitiv

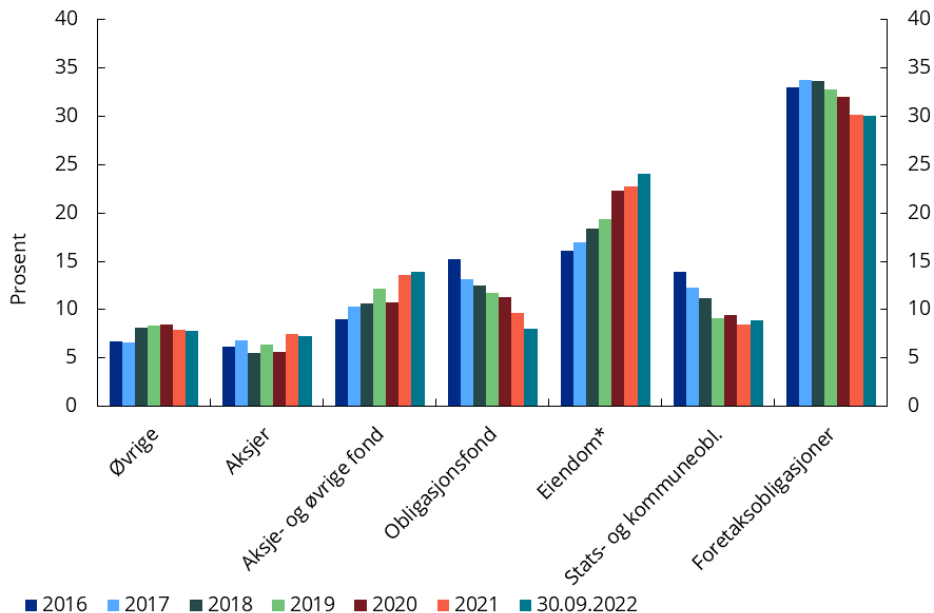
Verdijustert avkastning i pensjonsinnretningenes kollektivporteføljer

*Annualisert. Kilde: Finanstilsynet

Økte investeringer i næringseiendom

Livsforsikringsforetakenes investeringer i kollektiv- og selskapsporteføljene

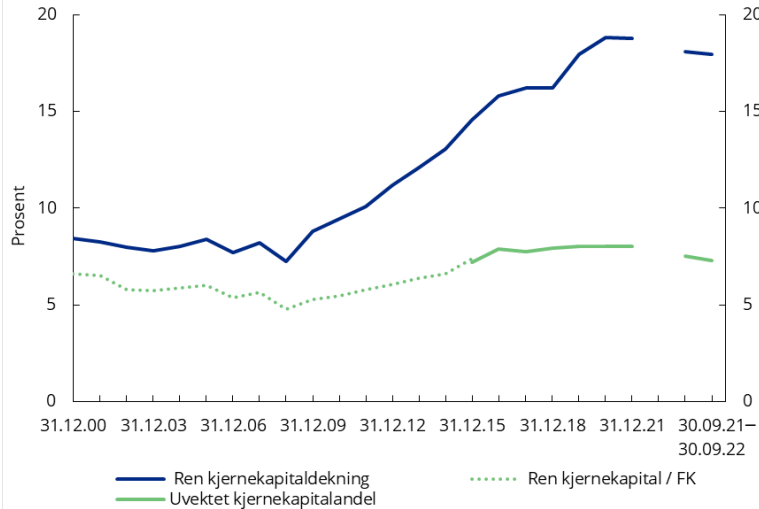

*Eiendom inkluderer fast eiendom, eiendomsobligasjoner, eiendomsrelaterte aksjer, eiendomsfond, eiendomseksponering relatert til sikrede verdipapirer og eiendomsrelaterte utlån.

Kilde: Finanstilsynet

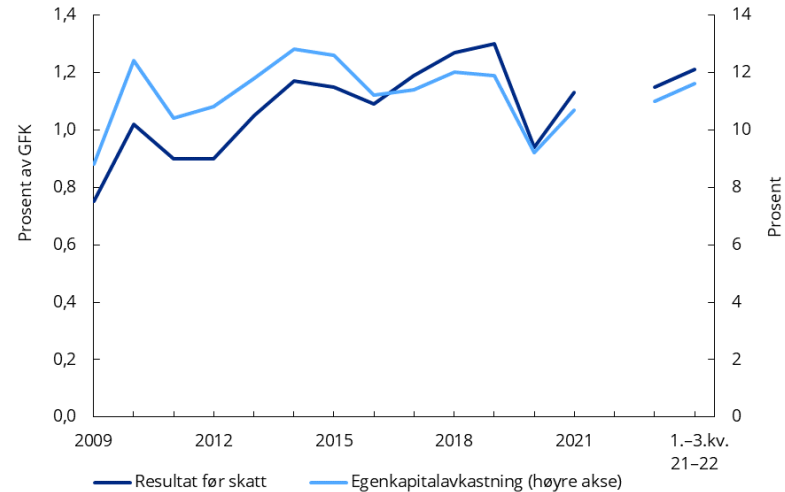
Norske banker er solide og har høy lønnsomhet

Soliditeten i norske banker, samlet

Uvektet kjernekapitalandel ble først rapportert i 2014. Kilde: Finanstilsynet

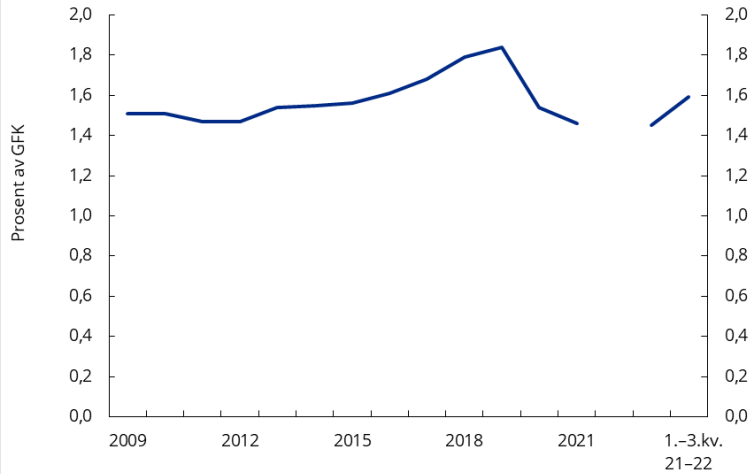
Lønnsomhet i norske banker

Kilde: Finanstilsynet

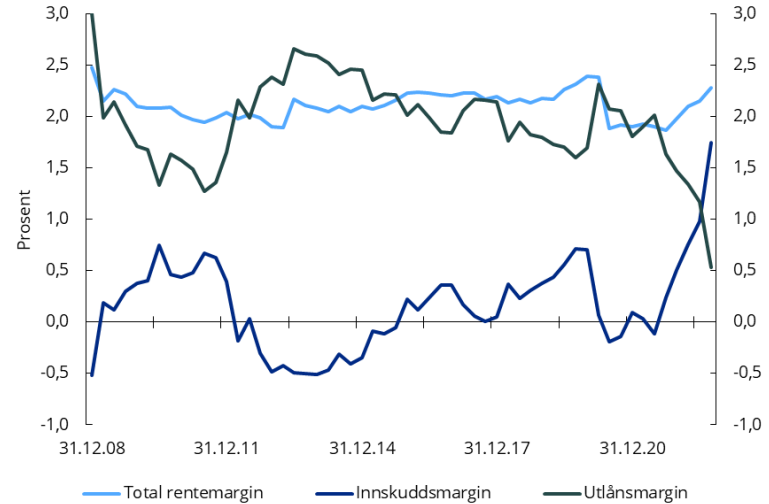
Økt rentemargin gir bedre lønnsomhet

Bankenes netto renteinntekter

Kilde: Finanstilsynet

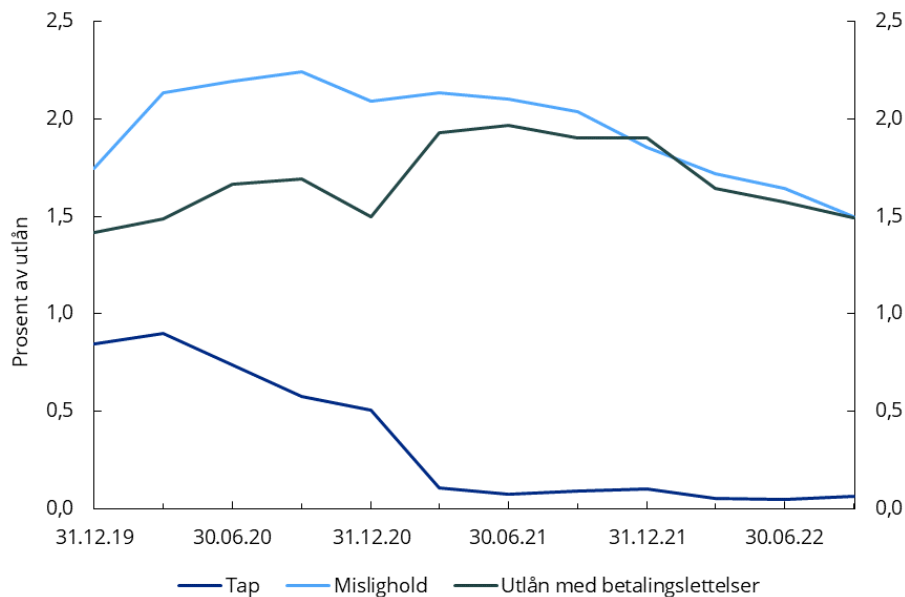
Bankenes rentemarginer

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Marginal økning i utlånstap, nedgang i mislighold

Tap, mislighold og betalingslettelser i norske banker

Kilde: Finanstilsynet

Stresstest av soliditeten i norske banker

Stresstesten er basert på et alvorlig økonomisk tilbakeslag

Stressscenario:

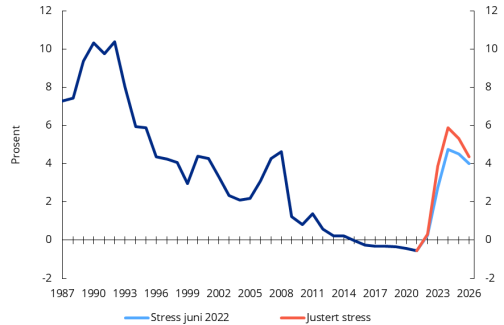
- Forstyrrelsene i internasjonale forsyningskjeder forverres, og prisstigningen på energi, matvarer og andre råvarer tiltar
- Verdensøkonomien går inn i en lengre periode med høyere inflasjon og rente, og lavere økonomisk vekst
- Norsk økonomi og norske finansmarkeder påvirkes

Oppdatert stressscenario:

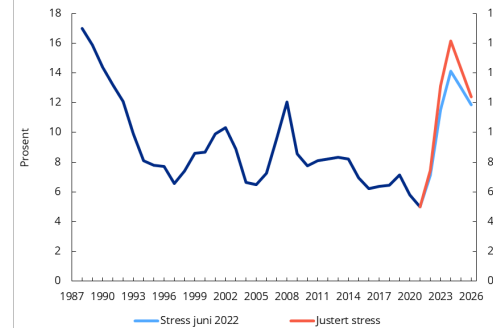
- Inflasjon og pengemarkedsrenter har tatt seg ytterligere opp internasjonalt

Stresstest av norske banker

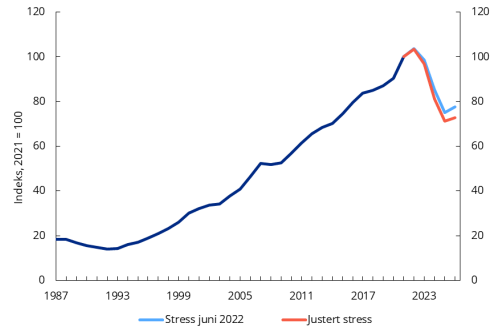
Utenlandsk pengemarkedsrente

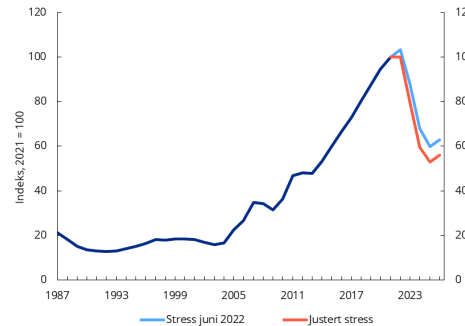
Husholdningenes rentebelastning

Boligpriser

Næringseiendomspriser

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finanstilsynet

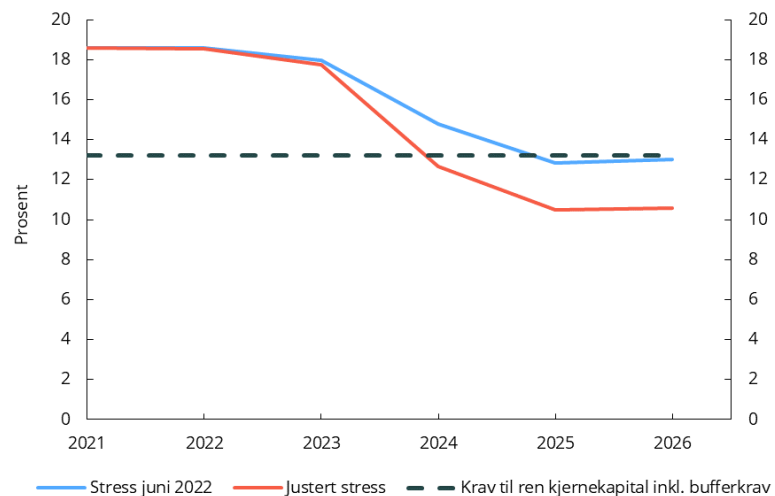
Stresstest av norske banker

Resultat etter skatt i prosent av GFK

Norske bankkonsern. Kilde: Finanstilsynet

Utvikling i ren kjernekapitaldekning

Norske bankkonsern. Kilde: Finanstilsynet

Oppsummering

- Stor økonomisk og finansiell usikkerhet
 - Stagflasjon?
- Norge har et godt utgangspunkt for å håndtere økonomiske sjokk, men høy husholdningsgjeld og høye eiendomspriser gjør oss sårbare
- Bankene må ta høyde for tap som kan inntreffe i et stagflasjonsscenario med kraftig renteoppgang, økt arbeidsledighet og krakk i eiendomsmarkedene

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY